

MANOČE

MARIÁNSKE NOVINY ČERVENÍK

Číslo 32

Vl. ročník

15.12.2013

Už **5** ROKOV

SME S VAMI

RADOSTNÉ
VIĀNOCE

SLOVO NA ÚVOD

Milí moji, žijeme v dobe skratiek. Iste ste si to všimli. Tak napríklad bežne nepoužívame dlhý názov „Detský fond Spojených národov“, ale skrátili sme ho na UNICEF (United Nations Children’s Fund). Ktorý televízny kanál sledujete? Nehovoríte Slovenskú televíziu druhý kanál. Použijete skratku (tzv. akronym) a řou vyjadrite to isté. STV2. Podľme ešte bližšie za hranice „nášho chotára“. Pracujete vo VÚJE či VÚC? Alebo v piešťanskom TARCH-u? A myslím si, že keď počujete ABÚ, tiež sa nezľaknete. Ved' ide iba o skratku Arcibiskupského úradu. Skratky. Skratky. Samé skratky. Svetom vládnú skratky. Pozor! To nie je výmysel modernej doby, akoby sme sa nazdávali. Hovorí vám niečo „IHS“? Za tajomnou trojicou hlások, ktorú nájdete kdekoľvek v chránoch- dokonca i na hostii- je ukryté hlboké duchovné posolstvo: „Jesus Hominum Salvator“ („Ježiš, hrievníkov Spasiteľ“). Životné heslo sv. Igáča z Loyoly má tiež jednoduchý tvar OAMDG („Omnia Ad Maiorem Dei Gloriam“, čiže „Všetko na väčšiu česť a slávu Božiu“). Nedivíme sa „skratkovej explózii“, lebo skratky pomáhajú k rýchlejnej komunikácii. A teraz k veci. Kedže viem, že ste vnímaví, iste neušla vašej pozornosti zmena prvej stránky našich novín. Áno, ideme do nového roka s novou grafikou prednej strany. Nepremenovali sme noviny, iba sme zjednodušili ich názov. Použili sme skratku MANOČE (MA=mariánske; NO=noviny; ČE=Červeník). Hlásky MA sú v žltej farbe a na M je modrá koruna, ktorá je Mariánskym symbolom. Hlásky NOČE sú červené. Je to preto, že žltá a červená farba sú farby v našom obecnom erbe. Sym-

bolizujú obecnú pospolitosť. Pod MANOČE však v zmenšenom písme nájdete i celý názov novín. Aby som nezabudol ešte čosi:

S celou redakciou vám zo srdca prajeme na Božiu milosť bohaté Vianoce.

Brat Matej

OBSAH

- SLOVO NA ÚVOD
- AKTUALITY
- ADVENT AKO TEHOTENSTVO
- TO HLAVNÉ JE DUCHOVNÉ
- 10 KROKOV
- DIAKON A PSYCHOLÓG MAX KAŠPARŮ
- ČO POTREBUJEME
- BÁSEŇ
- SPYTOVANIE SVEDOMIA
- ŽIADNE VIANOČNÉ ŽOBRANIE
- BOŽIA MARINÁDA
- KEĎ MANŽEL POVIE NA VIANOCE „ZBOHOM“
- SPOLOČNOSŤ A MY
- MAKE UP OČÍ
- LITURGIA A VŠEDNÝ DEŇ
- PRE DETI
- VTIPI
- SUDOKU
- LITURGICKÝ ROK

✓ 50 OKTÓBROVÝCH ZRNIEK

Počas októbra sa ľudia tradične schádzali ku modlitbe sv. ruženca. Modlitba začínala vždy pol hodinu pred sv. omšou. Brat Matej pozýval ku nej všetkých, ale najmä mládež a deti. Reakcia „neskoršie narodených“ však bola rozpačitá.

✓ JE TO O SRDCI

V poslednú októbrovú nedeľu sme mali v kostole zbierku. Vyzbierali sme 2.010,- €. Časť 160,- sme poslali prostredníctvom ABÚ na podporu Misijného diela Cirkvi a druhá časť - 1.850,- €- išla na stavbu nášho Farského pastoračného centra. Za každý milodar vďaka.

✓ VĎAKA I.

Aj tohto roku, tesne pred sviatkom Všetkých svätých, zorganizovalo Občianske združenie dôchodcov KAROTKA brigádu s cieľom očistiť priestory cintorína. Vďaka každému, kto svojou prácou prispel ku skrášaniu „záhrady pokoja“.

✓ MY A DUŠE ZOMRELÝCH

Podľa starej tradície našej cirkvi bolo možné od 01. 11. do 08. 11. získať plnomocné odpustky pre duše v očistci. Pred-

pokladom je, že sme nábožne navštívili kostol (kaplnku), kde sme sa pomodlili Modlitbu Pána a modlitbou Verím v Boha sme vyznali svoj vzťah ku Nemu. Okrem toho bolo treba splniť tri podmienky: vykonať si sv. spoved' (krátko pred tým, alebo potom), priať Eucharistiu (najlepšie v ten istý deň) a pomodiť sa na úmysel Svätého otca (stačilo Otčenáš, Zdravas a Sláva). Ďalej bolo potrebné úprimne vylúčiť akúkoľvek priprútanosť ku hriechu. Že sa do tejto formy pomoci zomrelým zapojilo mnoho veriacich sa dalo usúdiť z veľkého množstva spovedajúcich sa.

✓ STAVBA

Brigády na stavbe FPC neustali ani v októbri, ani v novembri. Urobili sa prípojky na vodu, plyn a elektrinu, nainštalovali sa elektrické i plynové hodiny, vykopala sa studňa a vybudovali sa priečky. Ďakujeme všetkým brigádnikom, ktorí pomáhali. Vďaka pánovi klampiarovi Stanislavovi Heskovi a jeho dvom spolupracovníkom, bola pokrytá celá budova plechom.

✓ 9 DNÍ S MÁRIOU

V stredu začala tradičná novéna ku Panne Márii Trnavskej. Bližší program visel na vývesnej tabuli pri kostole. Autobus z Červeníka odchádzal každý deň o 16.10. Cena za osobu bola 2,- €.

✓ POLICAJNÉ INFO

S jesennou dobou prichádza rýchle ztmenie. Polícia prostredníctvom ABÚ Trnava vyzvala veriacich k ostrážitosti a odporučila večerným návštěvníkom bohoslužieb, aby kvôli bezpečnosti nosili reflexné značky.

✓ VĚDÁKA II.

Z Obecného úradu sme dostali jesennú dotáciu na energie 750,-€. Pán dekan ThDr. Alojz Lackovič obetoval na stavbu nášho FPC 500,- €. Bohuznáma obetovala na stavbu FPC 500,-€. Bohuznámy rodák podporil naše dielo 300,- €. Za tieto prejavy priznáva sa OÚ, vdp. Dr. Lackovičovi, bohuznáym a mnohým iným neznámym darcom chceme v mene celej farnosti poďakovať.

✓ GITARA + BUBON + KLÁVESY = „BIRMMOMŠA“

Raz do mesiaca, vždy v sobotu večer, „funguje“ pravidelná „birmomša“. Modlime sa, aby aj po birmovke, ktorá by mala byť v budúcom roku (možno v októbri?) mladí zostali aktívni a nechýbali v kostole. ☺

✓ DEŇ FARNOSTI

Tohtoročné „farské hody“ boli 24. 11. a zapadli do obdobia troch výročí: 1.150-ho výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda, 900-ho výročia od prvej písomnej zmienky o našej obci a 5-ho výročia založenia našej farnosti. Ďakujeme nášmu vzácnemu hostovi - jáchymovskému väzňovi a svedkovi viery- otcovi Antonovi Srholcovi, ktorý dal slávnostný punc hodovej liturgii. Ďakujeme chrámovému zboru Coro Laudamus z Piešťan za krásne spevy a veríme, že v Červeniku neboli posledníkrát. Ďakujeme chlapom z našej dychovej hudby za ich úprimnú snahu prispieť ku skrášleniu bohoslužby. Ďakujeme za obetavosť pani kostolníčke, organistke, ženám, ktoré perú, žehlia, upratujú. Ďakujeme ruženčiarom za „hodové“, ministram za vernosť a vytrvalosť v službe. A napokon ďakujeme i vám

ostatným. Vždy je krásne, keď sa zhromaždime v jednote a láske okolo Pánovho stola.

✓ ANJEL

24. 11. sme udelili titul ANJEL FARNOSTI. Aj tento rok veriaci spolurozhodovali o kandidátovi. V Ratkovciach održala titul rodina Benjamína Kollára, ktorá pravidelne hráva a spieva počas bohoslužieb. V Červeníku to bol veľmi vyrovnany „súboj“ troch nominantov. Najviac hlasov napokon získal Marek Štefanka. Gratulujeme mu a prajeme, aby bol stále vnímaný na Pánov hlas. Aby bol človekom služby.

✓ EŠTE RAZ HODY

Počas zbierky na podporu stavby FPC sme na „hodovú“ nedeľu vyzbierali 2.405,- €. Bola to posledná zbierka v tomto roku na tento úmysel. Za každý milodar vďaka.

✓ ADVENT+KULTÚRA

V nedeľu 01. 12. o 15,30 bol v našom farskom kostolíku tradičný Adventný koncert. Vystupovali naše detské talenty, ale i detská ľudová hudba FidliCanti z Horných Orešian. Na prekvapenie bol kostol taký plný, že mnohí prítomní nemali ani kde sedieť. Verím, že sme účinkujúce deti i aj ich rodičov povzbudili svojou prítomnosťou. Ďakujeme za vašu citlivosť.

✓ ČLOVEK MIENI, PÁN BOH MENÍ

V sobotu- 07. 12.- sme chceli s birmovancami uskutočniť spoločnú túru na Plešivec. Všetko prekazila nepriazeň počasia. Celým Slovenskom- nevynímajúc Dolné Považie- sa „preháňal“ silný nárazový víchor so snežením a striedajúcim daždom. Možno na budúce... ☺.

✓ RORÁTY

V pondelok a vo štvrtok bývali počas adventu ranné rorátne sv. omše. Bez elektriny, iba pri sviečkach. Atmosféra bola priam mystická.

✓ INFO O SPOVEDI

V decembri brat Matej obmedzil prvo piatkové spovedanie. Spovedal iba v stredu hodinu pred večernou sv. omšou a v piatok od 15,00. Urobil tak preto, lebo vedel podľa skúsenosti, že sa veriaci sústrediajú pred Vianocami na čas spoločnej sv. spovede. Tá bola v Ratkoviach 17. 12. (od 14,00 do 17,00) a v Červeníku 19. 12. (od 09,00 do 12,00 a od 15,00 do 17,00). Chorých v predvianočnom čase brat Matej spovedal v Ratkoviach 12. 12. (od 15,00) a v Červeníku 13. 12. (od 08,00).

✓ KED NÁS TRHALO NA TRHY

08. 12. od 14,30 sa konali farské Vianočné trhy. Pôvodne sme chceli aby sa trhy uskutočnili vonku medzi brezami Pri zvonici. Tesne pred realizáciou sme sa však rozhodli, že budú v sále Reštaurácie Mihálíkova. Bol to dobrý „táh“, pretože vonku bolo veľmi veterno. Ľudstvo bolo neúrekom. Výťažok- 2.057,73 €- išiel na podporu stavby FPC. Ďakujeme Mihálíkovi, že nám nezištne poskytli priestor, chlapom, ktorí na túto príležitosť (a nie len na túto) vyrobili pekné drevené stánky (použili na to odpadové drevo zo stavby FPC J), ženám a mužom čo zdobili a aranžovali, birmovancom (ktorí napiekli super perníky a predávali ich), Bielikov-

com za „palacinky od Katinky“ a všetkým, ktorí sa na tejto vydarenej akcii podieľali. Atmosféra je zachytená na našej farskej webovej stránke (www.cervenik.fara).

✓ POTREBUJEME, ALE VIEME AJ DAŤ

Dielo katolíckej Charity sme podporili 130,- €. Prostredníctvom ABÚ sme ich zaslali na bankové konto tejto organizácie. Možno sa zdá, že je to nie veľká čiastka, ale v našich podmienkach, keď stavíme FPC má podstatne vyššiu hodnotu...

✓ STROMČEK+VIANOČNÉ UPRATOVANIE

Vianočný stromček sa bude v kostole stavať poobede v piatok 20. 12. Na druhý deň- v sobotu 21. 12. od 08,00- bude veľké predvianočné upratovanie kostola. Ak môžete prísť pomôcť, prosíme, prídeťte. Už dopredu vám ďakujem.

✓ JASLIČKOVÁ POBOŽNOSŤ V RATKOVCIACH

Na štvrtú adventnú nedelu (22. 12.) vás pozývame do Ratkoviec. O 14,30 bude v kostole Jasličková pobožnosť, ktorú pripravujú manželia Kollárovci s deťmi. Prídeťte sa potešíť

✓ ART MUSIC

V nedelu 22. 12. o 17,00 bude reprezentatívny Vianočný benefičný koncert ART MUSIC ORCHESTRA. Koncert sa uskutoční v Kultúrnom dome v Červeníku. Prídeme? Prídeme!

martinhesko.sk

Mám problém s Vianocami. Úplne vážne to hovorím. Neviem sa na ne nejako zvlášť duchovne prípraviť. Hlavne neviem prekonáť tú ich rozprávkovosť, ligotavosť a detinskosť. Veľkú noc chápem. Teda – aspoň veľakrát si to pri písaní divadelných scenárov namýšľam. Utrpenie, smrť, zmŕtvychvstanie – to sú veľké, vážne veci, nad ktorými sa dá celkom pekne pojfilozofovať. Majú v sebe dramatický náboj. Ale Vianoce? Pôrod v maštali? Čo s tým mám akože...? Asi som úplne neschopná, necitlivá, neženská... Nedojme ma hocičo. A tak si hovorím, že je to asi tým, že nemám deti. Ani po ôsmich rokoch manželstva. Preto som sa rozhodla, že si tento advent skúsim užiť ako svoje tehotenstvo. Tridsať deväť týždňov koncentrovaných do malého adventného kruhu so štyrmi sviecami. Bude to asi veľmi intenzívne...

Tak podieme na to. Prvé vytúžené prekvapenie – počatie. Počatie Ježiša vo mne... Nuž... A čo bude nasledovať? Mala by som si najprv urobiť nejaký zoznam. Tehuľky tak robia – čo ich čaká, na čo nemajú zabudnúť, kedy treba ísť na kontrolu a kedy napríklad cvičiť... Neviem, či môj

zoznam bude mať nejakú logiku, ale tu je:

- Precítiť tú radostnú novinu.
- Rozprávať sa s ním úplne bytosne, ved' sa zrazu stane neoddeliteľnou súčasťou mojej osoby.
- Vnímať jeho pohyby, jeho chvenie vo mne.
- Báť sa o neho.
- Dávať pozor na všetko, čo mu môže ubližiť.
- Byť opatrná, citlivá, ale nie precitlivá... a odolná voči nepríjemným vonkajším podnetom.
- Obmedziť niektoré svoje aktivity.
- Zbytočne sa nerozčuľovať.
- Chodiť s ním na prechádzky a meniť sa. Nielen veľkosť šiat. A vytešovať sa, ako rastie.
- Dávať sa mu – len nech mu nič nechýba...
- Prežívať to očakávanie spoločne v rodine, s manželom a ďalšími blízkymi.
- A neskrývať sa. Nemám čo tajíť. Že čakám Ježiša...? Že sa pripravujem na pôrod? Raz to skrátka príde. A bude to aj boľieť, viem.

Je úžasné, že ma ktosi poctil takouto dôverou. Vynosiť Ježiša... Aké je to namáhavé a náročné! Zodpovedné. A krásne, predovšetkým.

Budem mu spievať uspávanky, budem netrpezlivо čakať a naštudujem si všetky dostupné príručky o tom očakávanom Dieťati.

Len si neviem predstaviť, čo povie lekár na ultrazvuku... Spozná ho?

-pirohova.blog.sme.sk-

Už sa mi ľahko píšu listy. Pár teplých slov, vystrihnutých zo života. Podobám sa mladým, ktorí už vôbec nepíšu. Len ja neposielam SMSky. Po Veľkej noci som si vydýchol, že to mám za sebou. Uprostred spisovateľskej dovolenky, 15. augusta, keď si v rodine pripomíname odchod nášho otca do večnosti a s Máriou náš domov, sa mi snívalo, že som pri nočnej lampe na posteeli ležal v akejsi veľkej hale a premýšľal som, čo vám mám napísat k Vianociam. Vedel som, že má príšť moja matka. Čakal som ju. Keď som za dverami začul blížiace sa kroky, zhasol som lampu a predstieral som, že spím. Prišla ešte s kýmsi, začala ma štekliť, ako to s nami robievala keď sme boli malí: „Vstávaj, lenivec!“ Keď som šťastný zotrvačoval vo svojom umelom spánku, povedala mi: „Napiš všetkým: Hlbina všetkých hlbín, pravda a všetky ľahké slová!“ Vyskočil som, ale oni sa mi stratili v tme. Zobudil som sa. Bolo 16. augusta, 3 hod 15 minút.

Plním jej príkaz. Naša matka nebola filozofkou. Dojčičky v družstve nemuseli robiť skúšky z vedeckého svetonázoru. Maťa veľkú kultúru. Tá ju robila hlbokou, pravdivou a presvedčivou. Keby som zabudol na všetko, čo som sa naučil v školách a po nociach pod lampou, nikdy nezabudnem na jej postoje, názory a príklad. S TOU HLBI-NOU mám skúsenosť.

Ľahké slová som začal hľadať v šesťvázkovom slovníku slovenského jazyka. Adam, Ábel, absolútne... To nikam nevedie. Kto na to má, to Božie, HLBOKÉ, nájde v každom slove, aj v neverbálnom geste. V tichu skôr ako v hluku. Doma, v pokojnom posede pri stromčeku, skôr

ako v supermarketе. Píšem vám to preto, že vy už na to máte.

Želám vám, aby ste našli radosť v pekných slovách, gestách a spomienkach. Aby ste ich premenili na dar aj pre tých, ktorých máte radi.

Vianoce 2013

-Anton Srholec-

10 KROKOV...

... od sv. otca Františka ako sa stať svätým:

1. Spoznaj Božiu lásku a nasleduj Boha celým srdcom
2. Venuj svoj život službe iným
3. Utrpenie a protivenstvá znášaj bez nenávisti
4. Maj radosť v srdci a odovzdávaj ju aj ostatným
5. Modli sa
6. Ži podľa blahoslavenstiev (Mt 5,3-12)
7. Maj jednoduché a pokorné srdce
8. Buď milosrdný, nie násilnícky
9. Trp s trpiacimi, raduj sa s radujúcimi
10. Buď tvorcom zmierenia a pokoja

PREČO NÚTIME MLADÝCH DO NIEČHO, PO ČOM TÚŽIA?

Ako má vyzeráť zdravá kresťanská rodina a ako sa prejavuje tá chorá? O tom, že mladí túžia po zmysle života, po pravde i cesta a pritom Ježiš je Cesta i Pravda, no našim štýlom im vieri znechutíme. O rodinách, ich problémoch a kríze rodiny hovoríme s diakonom a psychiatrom Maxom Kašparú (63).

Začnime od základov. Kedy je rodina zdravá?

Organizmus rodiny môžeme prirovnáť k ľudskému organizmu, v ktorom všetko so všetkým súvisí. Ak je chorý jeden orgán tela, trpia tým i tie ostatné. Ak sú zasiahnuté životne dôležité orgány - srdce a mozog - organizmus zahynie a rozpadne sa. V porovnaní s rodinou sú týmito životne dôležitými orgánmi matka a otec. Rodina najprv zlyháva a nakońec sa rozpadne.

Kedy môžeme povedať, že rodina je kresťanská?

Túto otázku si sám kladiem už mnoho rokov. A čím viac spoznávam rodiny, ktoré sa sami prezentujú ako kresťanské, tým ľažšie nachádzam odpoveď. Od tých nekresťanských sa líšia tým, že malí cirkevný sobáš, na Štedrý večer sa pomodlia a potom idú na polnočnú. Nič viac. Tie viac kresťanské rodiny dali pokrstiť deti a tie najkresťanskejšie ich ešte donútili k birmovaniu. Museli to však stihnúť do osemnástich rokov, pretože potom by to už ich deti odmietli.

Poznáte aj choré kresťanské rodiny?

Áno a nie je ich mälo.

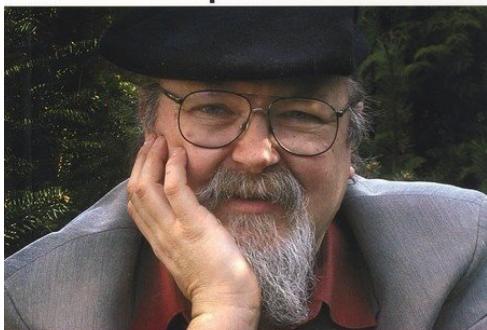
Nazvať sa kresťanskou rodinou môže každý. Poznáte vo vašom okolí takéto

opravdivé rodiny?

Nikto nie je dokonalý a nič nie je dokonalé. Neexistuje teda ani dokonalá ideálne kresťanská rodina. Problémy sú tiež napríklad i v rodinách protestantských duchovných. Dobré kresťanské rodiny však existujú a vyznačujú sa živou a zdravou vierou, zmyslom pre radosť a schopnosťou milovať a odpúšťať.

na minútu

Max Kašparů

Inými slovami

ODPORÚČAM NÁVRAT K OBYČAJNEJ ĽUDSKEJ SLUŠNOSTI

Mnohí hovoria, že z našich kresťanských rodín sa stráca Boh. Modlitba sa zúžila na tú pred jedlom. Čím to je?

Ak mám byť úprimný, musím povedať niečo, čo spôsobí, že tento rozhovor neuzrie svetlo katolíckeho sveta, pretože Cirkev je veľmi citlivá na kritiku z vlastných radov. Cirkev je rodina sui generis (svojho rodu, lat.). Pojem živého Boha sa vytráca nielen z našich rodín, ale i všeobecne z Cirkvi. Je

nahradený formalizmom, obradníctvom, hľadaním tzv. nových pastoračných ciest, niekedy až násilne zavedenými modernistickými prvkami do liturgie. Predovšetkým ale na jednej strane nekritickou láskovosťou a na druhej strane neláskavou kritickosťou. Cirkev hľadá na jednej strane prostredníctvom ekumenizmu jednotu s inými cirkvami a na druhej strane sa rozbíja jednota medzi duchovnými vo vnútri vlastnej Cirkvi. A všetci sa tvárimo ekumenicky navonok a spokojne dovnútra. To už nie je o hlbokom duchovnom živote, ale o povrchnom divadelku pred Božou tvárou.

Môže byť absencia tohto života viery v novej generácii dôsledkom toho, že mladí sú znechutení z Cirkvi a odmietajú chodiť do kostola?

Isto, že môže. A tiež je. Ak mladý človek, ktorý je citlivý na pretvárku a nepočitosť v prirodzenej rovine života, zistí, že sa to deje i v rovine nadprirodzeného života, hľadá pravdu inde a z Cirkvi odchádza.

Dá sa nejako vyliečiť tátu znechutenosť mladých, ktorí sú nútení žiť kresťansky?

Zásadné ich nenútiť. Na mnohých miestach v evanjeliách Ježiš hovorí: "Ak chceš, ..." Vezmíme si to ako vzor. Dnešní mladí ľudia hľadajú zmysel života a Ježiš ho ponúka. Hľadajúc cestu, hľadajú pravdu. A Ježiš je Cesta i Pravda. Prečo teda nútia do niečoho, po čom je odbyť? Bohužiaľ, štýl a obsah života mnohých katolíkov je príčinou toho, že mladý človek nechce dopadnúť rovnako a preto chápe väzbu na kostol ako príčinu ľudského čudáctva.

Ako sa dá dobre pripraviť na zdravú rodinu?

Nemám rád zjednodušovanie zásadných vecí. A príprava na založenie zdravej rodiny jednoduchá nie je. Napriek tomu by

som dve, i keď malé riešenia, mal. Odolávať mentalite doby, ktorá si až chorobne zamíľovala povrchnosť. Povrchné záujmy, povrchné vzdelanie, povrchnú zábavu, povrchné vzťahy, povrchnú vieri v "niečo". Je nutné urobiť opak a ist' vo všetkých spomínaných veciach do hĺbky. I to je Ježišova výzva. A za druhé, doporučoval by som návrat k obyčajnej ľudskej slušnosti.

Kedy začať?

Pastorálna teológia učí, že pri príprave na manželstvo existujú tri stupne. Príprava vzdialená, blízka a bezprostredná. Vzdialenosť sa rozumie príprava v rodine, kde dieťa žije. Musí vidieť súlad medzi rodičmi, pracovnú činnosť otca i matky, vzťahy ku starým rodičom a súčasne musí prebiehať kontinuálna príprava vo farnosti. Blízka príprava sa týka doby ich dospievania a bezprostredná je vyhradená snúbencom. Toľko k teórii. Prax je iná. Mnoho detí doma nevidí práve pozitívne vzory, mnohé farnosti nemajú v tomto smere čo ponúknúť a masmédiá ponúkajú vzory, ktoré sú negatívne a nekresťanské. To, že pribúda detí, ktoré sú týrané, zneužívané a zranené, súvisí s postupným tvrdnutím ľudských sŕdc.

NEMÁME ČAS NA SEBA, AKO HO NÁJST NA DRUHÝCH?

Čím všetkým dnes rodina trpí?

Rodina ako inštitúcia je v kríze a myslím, že u nás v Čechách a tiež v západnom svete, aj v rozklade. Namiesto klasického typu rodiny, ktorú tvorí muž a žena, nastupujú ľudia žijúci "singl", homosexuálne dvojice, dvojice v konkubináte a bezdetné plánované páry. Všeobecne medzi ľuďmi viazané komunikácia, životný štýl spôsobil, že ľudia nemajú čas ani sami na seba. Kde by potom vzali čas na druhého a deti? Ľudia trpia tým, že sa nevedia ustáliť, neistotou,

obavami z budúcnosti, citovou ľahostajnosťou, nedostatkom vzájomnej lásky a tak to všetko hľadajú v alkohole, drogách alebo sexuálnej promiskuite.

Veriacim sa dáva za vzor svätá rodina - Jozef, Mária, Ježiško. V čom môžu byť pre nás vzorom aj po 2000 rokoch?

Najmä v tom, že muž má v rodine plniť rolu muža a žena rolu ženy. Bohužiaľ, na jednej strane máme čoraz viac zoženštejných mužov a na druhej strane čoraz viac žien, ktoré preberajú mužské správanie. Svätý Jozef bol, ako to o ňom málo vieme, predovšetkým muž, ochranca i ten, čo sprevádzal rodinu. To sa u dnešných mužov pomaly stráca. Panna Mária bola žena všetkých pozitívnych vlastností. Dokázala stáť v pozadí a slúžiť. Materstvo nechápala ako bremeno, ale ako úlohu. I to je dnes vzácný jav.

Pápež František mnoho razy zdôrazňuje, že v rodine sa zabúda na slová: prosím, d'akujem a prepáč. Sú naozaj také dôležité?

Súhlasím s ním. Spomínam si na jeden prípad z ordinácie. Telefonoval mi istý muž a chcel sa objednať. Do telefónu sa nepredstavil, nepoprosil, nepodákoval, nerozlúčil sa. Keď sa dostavil aj so svojou ženou, pri vstupe do ordinácie nepozdravil ani jeden z nich, nepredstavili sa. Prišli so sexuálnymi problémami. Boli nezadaní, žili v konkubináte. Na moju otázku, prečo idú za mnou cez celú republiku, odpovedali, že sú veriaci katolíci.

Pápež tiež hovorí o dnešnej kultúre provizória. Manželia ostatú spolu provizórne dovtedy, pokiaľ cítia lásku.

Moderný človek nemá rád slovo "navždy". Vidíme to u rozvádzajúcich sa manželov a mladých kňazov a rehoľníkov, ktorí odchádzajú z kňazskej služby. Pokiaľ

ma manželka baví, pokiaľ je nová, svieža, neopozeraná, tak by to ešte išlo. Ak ma baviť prestane, odchádzam. "Rozumný" dôvod sa vždy nájde a deti to raz isto pochopia. Ked' už dôstojného pána neba v sedieť v spovednici, deň čo deň opakovať pri oltári v kostole rovnaké texty a dívať sa do rovnakých tvári ovečiek, odchádzza. Dôvod sa opäť nájde a Cirkev by to mala pochopiť.

Stretávate sa s takýmito ľuďmi?

Stretávam, ale nemôžem im nič povedať. Na ich protiargumenty nestačím. Život je však o stereotype. Učiteľ učí celý život deň čo deň rovnakú násobilku, zubár deň čo deň pozerá ľuďom do úst, matka deň čo deň varí, perie, upratuje... Múdre slová hovoria o tom, aby sme nehľadali to, čo sa nám páči, ale našli zaľúbenie v tom, čo robíme.

PSYCHOPAT NIE JE SCHOPNÝ NIESŤ MANŽELSKÚ A RODIČOVSKÚ ZODPOVEDNOSŤ

Dieťa na svoj rozvoj potrebuje prostredie lásky. Nie je takýchto rodín stále menej a menej?

Keby len lásky. Potrebuje i prostredie pokoja, empatie, akceptovania, autenticnosti...

Vytratila sa z našich rodín aj úcta?

Bohužiaľ áno. Vytratila sa hanba, zbúrali sa tabu. Všetko je možné, všetko sa smie. Potom sa nesmieme diviť, čo sa deje.

Tragické je pri niektorých (nielen) kresťanských rodinách, ak je ich život dvojtvárny. Otec miništruje, rozdáva svätá prijímanie a doma je násilný a agresívny. Ľudia ho však považujú za vzorného kresťana a jeho manželke neveria.

Na týchto miništrantov, lektorov a akolytov doplatilo už mnoho mladých žien. Takýchto "kostolných služobníčkov" je mnoho. Ide v podstate o psychopatov, o jedincov, ktorí majú poruchu osobnosti. Tá je, žiaľ, neliečiteľná. Ženy, ktoré sú týrané takýmito jedincami, by mali z manželstva odísť. Vo svojom vlastnom záujem i v záujme detí. Nejde o sebecké dôvody, ale ich manželstvo, ak by bolo uzavreté i pred samotným pápežom v Ríme, je od samého začiatku neplatné. Psychopat nie je schopný niesť manželskú a rodičovskú zodpovednosť. Napríklad v Pravoslávnej cirkvi existuje v takýchto prípadoch pojem "duchovná smrť". Znamená to, že manžel sice žije, ale je duchovne mŕtvy. Mŕtvi i napriek tomu, že každú nedelu v chráme zapaľuje i zhasína sviečky.

Významným problémom je, že rodičia nemajú čas na svoje deti. Nezaujímajú sa o ich svet, svedomie si zaplatia veľkými peniazmi a štedrým vreckovým. Môže to tieto deti v budúcnosti ovplyvniť?

V prvom rade ich to ovplyvní v súčasnom čase, keď deti berú materiálnu nahradu za neprejavnený cit. Naučí sa to, bohužiaľ. A potom to má vplyv aj na ich konanie v budúcnosti. Veľmi často konajú tzv. cez "kopírák". Konajú ako ich rodičia, nič iného totiž nepoznali a televízne kanály ich inému nenaučia.

BEZ MOJEJ RODINY BY SOM NEBOL TÝM, ČÍM SOM

Hovorí sa, že správanie v rodine ovplyvňuje to, z akých rodín sme vyšli. Je vôbec možné vytvoriť zdravú rodinu, ak obaja manželia vyšli z chorých rodín? Ovplyvní to tieto rodiny?

Ovplyvní a dosť podstatne. Napriek tomu je však možné vytvoriť slušne fungujúce vzťahy. Vyžaduje si to z oboch strán veľkú prácu, viac na sebe samom, než na tom druhom. Poznám takéto prípady.

Tieto zranenia sa tiahnu z generácie na generáciu a často je to akoby nezastaviteľný kolotoč.

Na prvý pohľad to tak môže vyzeráť. Každý človek si však za svoje správanie zodpovedá sám. Odvolávať sa na zdelené vlastnosti a rodinnú záťaž je veľký a nepravdivý alibizmus. Tým si dovoľujem vysloviť svoju silnú kritiku na adresu tzv. rodinných koreňov.

Katechizmus hovorí o tom, že rodina je domáca Cirkev a má v Cirkvi osobitné postavenie. Vnímate to tak?

Ja osobne to tak vnímam. Ide o to, či to žijú aj ostatní a či to vníma rovnako aj farosť a samotní ľudia.

Rodina dnes je v kríze. Dá sa s tým niečo robiť?

Čo potrebujeme?

WOJTYLA I RATZINGER TO TUŠILI, BERGOGLIO TO POMENOVAL

Potrebujem svätcov bez sután a závojov. Potrebujem džínsových a teniskových svätcov.

Potrebujem svätcov, ktorí idú do kina, počúvajú hudbu a prechádzajú sa so svojimi priateľmi a komarátmi.

Potrebujem svätcov, ktorí Boha dávajú na prvé miesto, ale vynikajú aj na vysokej škole.

Potrebujem svätcov, ktorí si nájdú čas na každodennú modlitbu a sú schopní čistej lásky, alebo posväčujú čistotu.

Potrebujem moderných svätcov, svätcov XXI. storočia, ktorí vytvárajú svoju duchovnosť pre túto dobu.

Potrebujem takých svätcov, ktorí sú zaviazaní a odhodlaní pre potreby chudobných a nutné sociálne zmeny.

Potrebujem vo svete žijúcich svätcov, vo svete sa posväčujúcich svätcov, ktorí sa neboja žiť vo svete.

Je v kríze, pretože sú v kríze aj tisícočné osvedčené kresťanské hodnoty. Ak sa k nim nevrátim, nemáme šancu sa spamätať.

Aké hodnoty ste sa snažili odovzdať vašej rodine?

Na to by museli odpovedať moja manželka a moje deti.

Za čo je vdăčný svojej rodine Max Kašparú?

Som vdăčný za všetky pozitívne hodnoty, ktoré mi moji najbližší vytvorili pod strechou nášho domu. Bez nich by som nebol tým, kým som a možno by som nebol vôbec.

-Martin Ližičiar-

Potrebujem svätcov, ktorí pijú Colu, jedia hot-dogy, používajú internet a iPod.

Potrebujem takých svätcov, ktorí milujú Eucharistiu a nehanbia sa cez víkend piť pivo, alebo jeť pizzu so svojimi priateľmi.

Potrebujem takých svätcov, ktorí majú radi kino, divadlo, muziku, tanec a šport.

Potrebujem svätcov spoločenských, ktorí sú otvorení, normálni, priateľskí, veselí a sú dobrými priateľmi.

Potrebujem takých svätcov, ktorí žijú v tomto svete a vedia si vychutnať dobré a čisté veci tohto sveta, ale predsa sa nestanú svetskými...

-net-

**ŠTÚDIOM KNÍH
SA BOH HĽADÁ,
MODLITBOU SA
NACHÁDZA.**

-SV. PÁTER PIO-

BÁSEŇ

VIANOČNÁ POŠTA

Daniel Hevier

Vypukli znova Vianoce
tak ako roky predtým
uchmatnúť každý niečo chce
niečo čo práve letí
Krikľavé pestré reklamy
z výkladov kričia všade
a štucháme sa laktami
pri predbiehaní v rade

Týždne sme zlostní na seba
a potom dobrí dva dni
nikomu nič viac netreba
a nikto nie je hladný

(„Tí ktorým sa nič neušlo
si za to môžu sami!“)
Pred sebou máme hrubé sklo
dosýta napráskaní

Stále tú istú koledu
nám hrajú na volkmenoch
A lepkaví sme od medu
hľadíme nasrdeno

Píšem vám deti ako som
ušiel od takých Vianoc
A šiel som len tak za nosom
už stmievalo sa na noc

Tam som ho stretol zakrátko
Za mestom Toho chlapca
Ba skôr to bolo chlapčiatko
Iba tak prechádzal sa

Tak som sa ho tam opýtal
Ty si sa chlapče stratil?
Chvíľu tam mlčky iba stál
potom sa spýтал A ty?
Nikomu som sa nestratil
ja iba hľadám ľudí
Stálo ma to už veľa síl
ako tu svetom blúdim

Hovorím Nikto nemá čas
na čiesi cudzie decká
A chlapček A čo chcete nájsť
iba mať plné vrecká

Ved' meníte sa na škrečkov
a vrvávate si Hrab si
Hľadáte teplé miestečko
mlátite všetkých slabších

Potom si ešte povzdychol
A nepoznáte sníčky
a zabudli ste na ticho
na hviezdy na studničky

Nemáte nebo nad hlavou
len nebá obrazoviek
Až za náramnou diaľavou
občas sa mihne človek

Kto ešte smúti za vločkou
ktorá sa o zem udrie
Vrvávate Počkaj kamoško
máš reči veľmi múdre

Náš svet je komplikovaný
všetko sa zamotáva
a všade striehnu oplani
utŕžiš zľava sprava

Si dobrý? Vyjdeš na sucho
Dobráci vyšli z módy
tým ujde sa len zauchô
Tak to na svete chodí

Na únosy a strieľačky
hrajú sa krpci v jasliach
fajčia vari už prváčky
a radosť tá už zhasla

Teraz som bol ja dojatý
prišlo mi ľúto seba
Chlapček ma schoval v objatí
aby som sa viac nebál

Ved' preto chodia Vianoce
U dobrých zvonia U zlých
To čo sa občas zamoce
nech sa viac nezauzlí

Vyzvedám jeho priezvisko
Pýtam sa Chlapče kto si?
A on mi na to Ježiško
A zmizol v hĺbke noci
Z pohľadnicových ježiškov
je iba jeden pravý
Ten chlapček, ktorý chodí tmou
Možno sa u vás staví.

SPYTOVANIE SVEDOMIA

„Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách“ (Sk 2,42)

Svätim nedeľu a sviatky tak, že sa zúčastňujem svätej omše a venujem čas rodine?

Porušujem nedeľný odpočinok prácou alebo nákupom?

MÔJ VZŤAH K BOHU

„Milovať budeš Pána Boha svojho z celého svojho srdca!“ (Mt 22,37)

Milujem Pána Boha nadovšetko? A milujem ho ako syn/ dcéra svojho Otca, alebo zo strachu, či vypočítavosti?

Som poverčivý? Verím horoskopom? Verím vo veštenie, predpovede, prevteľovanie?

Som kresťan, len podľa mena, alebo aj skutkami?

Som vďačný Bohu za jeho dary a za ľudí okolo mňa?

Modlím sa aspoň každé ráno a večer? Modlím sa len keď niečo potrebujem, alebo viem v modlitbe aj ďakovať a chváliť?

„Nevezmeš meno Božie nadarmo!“ (Ex 20,7)

Hreším spomínajúc slovo Boh, Ježiš, Kristus, Duch (Svätý), Mária, svätý, aniel, apoštol a podobne?

Vysmievam sa z viery, zo sväteho Písma, sviatostí, cirkvi a pod.? Hanbím sa za vieri, cirkev?

MÔJ VZŤAH K BLÍŽNYM

„Cti svojho otca a svoju matku!“ (Ex 20,12)

Som pozorný na materiálne, citové a morálne potreby tých, čo sú mi najbližší? Som ochotný konkrétnie a trvalo im pomáhať? Ako sa dá opísať moje správanie k rodičom a starým rodičom jedným slovom? Dá sa môj vzťah charakterizovať ako skutočná láska?

Som zajatcom nevyriešených rodinných predsudkov a roztržiek? Snažil som sa predchádzať nedorozumenia, alebo som vyhľadával chyby a zbytočne ich vyhadzoval na oči?

Som schopný venovať čas rozhovorom a počúvaniu? Som ochotný odpúšťať? Viem promptne upraviť svoj čas, aby som ho mohol venovať nepredvídaným problémom v rodine?

Ako rodič: Venujem sa svojim detom? Ctím si v nich ľudské osoby? Snažím sa aj o ich morálny, kultúrny a duchovný rast? Dávam im dobrý príklad? Chránim ich pred zlom?

„Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás I“ (Jn 13,34)

Rešpektujem každého človeka a priznávam im rovnakú dôstojnosť a práva bez ohľadu na pohlavie, etnický pôvod, rasu, farbu pletí, národnosť, politickú príslušnosť či náboženstvo? Mám rasové a národnostné predsudky? Som nábožensky neznašanlivý?

Rešpektujem a bránim život od počatia až po prirodzenú smrť, alebo schvaľujem zabíjanie nenaistených detí (potrat), alebo chorých, handicapovaných či starých ľudí (eutanáziu)?

Nivočím prírodu a správam sa k nej drasticky? Správam sa sadis-ticky ku zvieras-

tám, alebo ich bezdôvodne zabíjam?

Má v mojich ekonomických plánoch miesto aj solidarita pre núdznych ľudí?

Prechovávam v sebe trvalý hnev a nedopustenie voči niekomu? Snažím sa urovať rodinné spory?

Požívam drogy? Poškodzujem svoje zdravie fajčením, nadmerným požívaním alkoholu? Viedol som motorové vozidlo po požití alkoholu? Jazdil som rýchlo a nezodpovedne? Riskoval som životy iných?

„Lebo to je Božia vôľa, vaše posvätenie, aby ste sa zdržiavali smilstva a aby každý vedel mať svoju telo vo svätosti a úcte a nie v náruživej žiadosti!“ (1 Sol 4,3-5a)

Moje vzťahy k druhému pohlaviu sa dajú charakterizať ako láskyplné a zamerané na dobro druhého, alebo sú zamenané iba na sebecké využitie druhého a na svoje uspokojenie?

Všetky moje vzťahy s osobou druhého pohlavia sú zamerané na vytvorenie trvalého vzťahu v manželstve, alebo sú len krátkodobým dobrodružstvom, či využitím príležitostí na „odviazanie sa“?

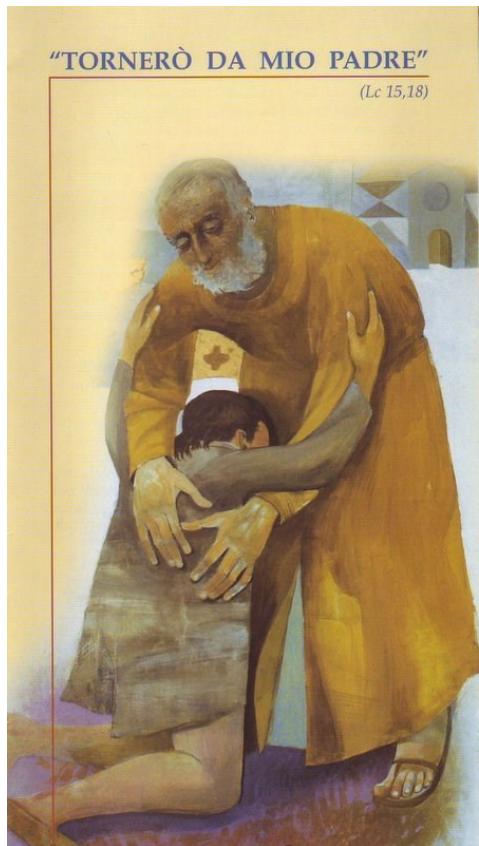
Sledujem a vyhľadávam pornografické internetové stránky, programy, videá, rozhovory, či literatúru

Nadväzujem „nezávislé“ rozhovory o intímnych témach s ľuďmi, s ktorými nemám v úmysle vytvoriť trvalý vzťah? Používam na tieto účely internet, facebook, či iné médiá?

Žijem v intímnom vzťahu aj pohlavným životom ešte pred uzavretím manželstva?

„Prosíme vás, aby ste sa usiliovali žiť pokojne, plniť si povinnosti a pracovať vlastnými rukami“ (1 Soi 4,11)

Pri práci a v štúdiu som lenivý? Zbytočne zabíjam čas hlúpostami a nepodstatnými vecami?

Privlastňoval som si veci, ktoré mi ne-patrili? Klamal som na daniach?

zamestnávateľ: okrádal som svojich zamestnancov?

Človek vo vedúcom postavení: Upred-nostňoval som niekoho? Nechal som si zaplatiť za nejaké uprednostnenie? Prijí-mal som úplatky a nečestné provízie? Som panovačný vo svojom postavení?

Dôverujem Bohu, alebo mojim bohom je majetok, moc a prestíž, postavenie?

Som jednoduchý v obliekaní, starostl-i-vosti o svoje telo, alebo vyhľadávam luxus, prepych a výstrednosť? Som striedmi v jedlách a nápojoch?

Snažím sa bojovať s vlastnou chamti-vostou alebo som otrokom lakovstva? Som ochotný podeliť sa s núdznymi o do-brá, ktoré mám?

„Vaša miernosť nech je známa všet-kým ľudom“ (Flm 4,5) „Neluhajte si na-vzájom!“ (Kol 3,9)

Klamem? Hovorím poloprávdy? Hovo-rím o chybách iných (ohováranie), alebo si dokonca vymýšľam chyby na iných (osočovanie)? Udávam? Žalujem?

Som schopný povedať pravdu do očí, alebo uprednostňujem falošnú úctu? Hľa-dám pravdu, alebo uprednostňovanie svoj názor?

„Milujte svoju manželku, ako seba sa-mého. A manželka nech si ctí muža!“ (Ef 5,33)

Som verný svojmu manželskému slovu v každej situácii? Snažím robiť šťastnou svoju manželku (svojho manžela) a žijem pre ňu (pre neho)?

Snažím sa žiť sexuálnu oblasť podľa Božieho plánu ako chvíľu otvorenú pre vzájomné dávanie sa v láske a otvorenosť životu? Zabraňoval som počiatiu?

„Aby ste vedeli rozoznať čo je lepšie, a

aby ste zostali čistí pre Kristov deň!“ (Ef 5,33)

Závidím veci. osoby, vzťahy? Žiarlim? Som neprajný?

„*Kto je Boh ako Ty, ktorý odpúšťa hrie-chy, prejdeš nad vinou zvyškov svojho de-dičstva? Jeho hnev netrvá večne, lebo má záľubu v zlútovaní. Zase sa zmluje nad nami, zmyje naše hriechy a do morských hlbín zahodí naše viny.*“ (Mich 7,18-19)

**VZDÁVANIE VĎAKY A CHVÁLY BOHU OTCOVI
PRED SPOVEĎOU**

Sviatost zmierenia sa nezačína odrecito-vaním hriechov, ale vyslovením vďaky bo-hu Otcovi za jeho dary, predovšetkým za dar odpustenia. Tento dar nám bol daný raz navždy v Kristovi, ktorý zomrel pre naše hriechy.

VYZNANIE SVOJHO ŽIVOTA BOHU OTCOVI PRED SPOVEĎOU

Vykonať si dobre sviatost zmierenia neznamená iba odrecitovať pred Bohom zoznam hriechov, ale odpovedať na tieto podstatné otázky: Od poslednej sviatosti zmierenia:

Odpovedal som na priatú Božiu lásku svojou láskou ?

Od poslednej spovede som sa polepšíl? snažil sa zbaviť aspoň jedného hriechu?

Čo by som si najviac prial nespáchať alebo nezanedbať?

Snažil som sa vykonať to, čo mi radil kňaz?

Splnil som zadostučinenie (pokánie) z poslednej spovede?

**KŇAZ JE LÁSKOU
KRISTOVHO SRDCA.**

-JÁN MARIA VIANNEY-

ŽIADNE VIANOČNÉ ŽOBRANIE

Štyri roky som na týchto stránkach vždy v predvianočnom čase točila tú istú tému. S nádejou, že raz bude posolstvo pochopené.

Dnes s radosťou konštatujem, že sa to podarilo.

Ak nie úplne, tak je to aspoň na tej najlepšej ceste. Nikde som nezachytila, že by sa médiá, organizácie alebo jednotlivci snažili vylákať z ľudí peniaze tým, že použili smutné osudy detí z detských domov. Žiadne žobravé kampane. Žiadne zneužívanie detí.

Verím, že ich k tomu viedlo uvedomenie si faktu, že deti sú vnímateľné a citlivé bytosti.

Naučiť ich žobrať znamená ukradnúť im dôstojnosť a presvedčiť ich, že ich smutný príbeh má materiálnu hodnotu. Naučiť deti žobrať znamená povedať im, že sú pre nás iba živými odpustkami, na ktoré si radi na Vianoce spomenieme a očistíme svedomie.

Stoja nám však za viac.

Srdiečne ďakujem všetkým, ktorí sa podielali na šírení osvety. Ste to vy, moji čitelia, moji kolegovia, neznámi aj známi priaznivci, ktorí myšlienku šírili a redaktori, ktorí informovali s pochopením. Aj vďaka vám žobravú kampaň pomaly začína nahrádať živý záujem.

Znamená to, že čoraz viac ľudí sa pytia, čo deti z detských domovov skutočne potrebujú.

A kde je otázka, tam je odpoveď, tam je úvaha, tam je rozhovor, diskusia a riešenia. Otvorili sme diskusiu o tom, ako opusteným deťom pomôcť. Čo im najviac chýba, čo ich najviac trápi.

Každé dieťa potrebuje niekoho milovať, niekomu veriť, môcť sa spoľahnúť na jeho pomoc alebo prítomnosť.

Dieťa potrebuje svojho človeka. Potrebuje rodinu. Bez nej sa cíti zmätené a samo na svete.

Môžeme pre ne urobiť veľa. No naša pomoc nemá uniformu. Nie je univerzálna, lebo každý môže dať niečo svoje. Špeciálne.

Môžete byť nápmocní tým, že budete mať oči otvorené. Všimnete si možno rodinu, ktorá prekonáva vážnu krízu. Bez pomoci skončia deti v domove. Ked' ste im blízko, môžete pomôcť materiálne, dobrú radou, angažovanosťou pri riešení

problémov, môžete upozorniť úrad, že rodina potrebuje sanovať. Kým nie je neskoro.

Môžete sa stať tútorom dieťatka, ktorého najbližší nezvládli rodičovskú rolu. Budeť dieťaťu z detského domova najlepší priateľ. Budete ho navštěvovať, vezmete ho na výlet, na nedelňý obed domov. Nadýchajte sa u vás rodiny. A vtedy má i darček hodnotu. Lebo je daný z lásky.

Môžete sa stať profesionálnym rodičom. Zamestnancom detského domova, ktorý sa o dieťa stará vo svojom rodinnom

KAŽDÉ DIETĀ POTREBUJE NIEKOHO MILOVAT, NIEKOMU VERIŤ, MÔCŤ SA SPOĽAHHNÚŤ NA JEHO POMOC ALEBO PRÍTOMNOSŤ. DIEŤA POTREBUJE SVOJHO ČLOVEKA. POTREBUJE RODINU.

prostredí. Dávate veľa. Starostlivosť, bezpečie, lásku. S tým, že jedného dňa môže pre dieťa prísť jeho biologický či náhradný rodič a vy budete pestovať iné dieťatko pre iných rodičov. Postrážite ho, kým prídu. To stráženie má veľkú hodnotu. Uchráni ho od anonymného prostredia a naučí ho, čo je to mať rád. Je to to najnevyhnutejšie pre malé dieťa. Pretože jedine z bezpečia náruče sa odváži spoznávať svet. Jedine tak sa môže zdravo vyvíjať v sebaistého človeka, ktorý vie lásku dávať a prijímať.

Môžete mu dať dar najvzácnejší. Rodinu.

Rodinu, ktorú stratilo a ktorú by bez vás už nikdy viac nemalo. Rodina je to, čo nás tvorí, čo nám dáva základy, istotu. Kruh našich ľudí. Mama, otec, brat, sestra, babička, dedko, ujo, teta... To, čomu hovoríme „doma“. Najviac nám záleží na našich blízkych. Vzájomná výmena tepla. Nemá ekvivalent. Nemá synonymum. Nie je nič, čo by tento vzťah nahradilo.

Adoptívni rodičia po súde dajú skartovať minulý rodny list dieťaťa a do kolonky „matka“ a „otec“ budú zapísaní so všetkými právami a povinnosťami. Návždy. Narodilo sa im dieťa. Zo srdiečka.

Pestúnski rodičia

si berú dieťatko, ktorého sa príbuzní nevzdali. Občas mu pošlú darček, list, niekedy ho možno prídu pozrieť. Treba na to myslieť.

Môžete podporiť náhradné rodiny. Žijú tu. Všade okolo nás. Môžete ich podporiť tým, že prijmete inakosť tejto rodiny. Že sa zbavíte predsudkov a budete ich brať „normálne“.

Vyzdvihovanie ušľachtilosti rodičov či podivovanie sa nad nebezpečným nápadom vziať si opustené dieťa znamená, že ich neakceptujete ako bežnú a normálnu rodinu. Táto rodina má svoje špecifiká, ale je rovnako rodina, ako tá vaša.

Môžete podporiť organizácie, ktoré sa náhradným rodinám a kuratele venujú na odbornej úrovni. Sprostredkúvajú ohrozeným biologickým rodinám i náhradným rodinám mnohé služby. Preto, aby rodiny fungovali a aby v nich dieťa našlo skutočný domov.

Je veľa možností, ako pomôcť. Otvorenie peňaženky je tou najjednoduchšou a zároveň najhoršou. Ak detský domov pýta peniaze pre svoje deti na hračky, bábiky, kocky, výkresy, topánky, či bundy, je to len znamenie, že riaditeľ tohto domova nie je na správnom mieste. Pretože toto sú nízko nákladové a prioritné položky, na ktoré musí myslieť v prvom rade. Riadiaci pracovník musí vedieť riadiť. Aj tok financií, aj zamestnancov, aj profesionálnych rodi-

čov. Na jedno „domovácke“ dieťa štát ročne vynaloží cca 10.000€. Bol by v tom čert, aby sa to nedalo zvládnuť. No deti v domovoch nepotrebujú drahé hračky. Najviac potrebujú to, čo sa nedá kúpiť.

Dieťa je ako ružový puk na ktorý treba dýchnuť, aby sa rozvinul. Ak môžete, dýchnite.

Ďakujem za všetkých, na ktorých ste dýchli a dýchnete.

A každému drobcovi krásne Vianoce!

-Natália Blahová-

DIETÁ JE AKO RUŽOVÝ PUK NA KTORÝ TREBA DÝCHNUŤ, ABY SA ROZVINUL. AK MÔŽETE, DÝCHNITE.

...čítanie na pokračovanie / 10/...

Božia marináda

NASIAKNUŤ MARINÁDOU

Tak, a teraz je načasé, aby sme sa vrátili k marináde a nechali tieto myšlienky všiaknuť do seba tak, aby sa stali našou súčasťou. Ale sa ideš modliť, sústred' sa na túto myšlienku - pannou je každý človek otvorený pre zjednotenie - a ja ti garantujem, že sa začneš cítiť inak. Začneš objavovať tú stránku seba samej, o ktorej si ani nevedela, že existuje; tú časť seba, ktorá bola stvorená pre úplné a dokonalé zjednotenie s Bohom; tú časť seba, ktorá sa nemusí námahovo usilovať, aby sa dostala do Božej prítomnosti, ale môže v nej blažene spočínuť. Naučíš sa milovať duchovné panenstvo, naučíš sa precítiť v živote jeho sladkosť a začneš s radosťou očakávať okamih, keď sa ti v nebi vráti tvoje telo čisté a panenské.

Jednou zo žien, ktoré už objavili sladkosť duchovného panenstva, je moja priateľka Judy. Judy je rozvedená. Pracuje ako marketingová poradkyňa, vyučuje na univerzitnej prípravke a stará sa o svoje dve študujúce deti. Scenár jej života sa dramaticky zvrtol vo chvíli, keď sa v mladom veku stala obeťou sexuálneho zneužitia. V dospelosti ju pocity viny a hanby sprevádzali na každom kroku ako tieň.

Judino manželstvo vydržalo deväť rokov, potom prišiel koniec. K pocitom viny a hanby sa pridala depresia a presvedčenie o vlastnej bezcennosti, ktoré v nej kedysi spustilo zneužitie, sa ešte vystupňovalo.

Asi týždeň po tom, čo Judin syn zmaturoval na strednej škole, rodina oslavovala narodeniny jej matky. Jej otec počas oslav odpadol a zomrel. Bol to strašný, zničujúci šok. O dva mesiace nastúpil syn na vysokú.

Prešlo poldruha roka a jej dcéra sa na posledné mesiace maturitného ročníka rozhodla odštáhovať k svojmu otcovi. Judy obklopila prázdnota. Napokon si musela priznať trpkú pravdu: jediný zmysel života videla vo svojich deťoch, nie v sebe.

SLÁVME UZDRAVENIE

Aby predišla citovému zrúteniu, zapojila sa do kresťanského podporného programu z názvom „Slávme uzdravenie“, ktorý prebieha v dvanásťich etapách. A práve tu sa do jej duše začal zapisovať nový jazyk. Ten jej vravel, že Pánovi na nej záleží, že mu je drahá. Pomaly, opatrne odhaľovala Bohu a hŕstke priateľov pocity bolesti a hanby uzavreté v boľavom kútiku srdca na sto zámok. Bolo to, ako keď sa zo zeme pri prvých dotykoch slinka vynára krókus. Judy získala odvahu uveriť, že je vyvolená a milovaná aj napriek tomu, čo jej kedysi urobili. Boh sa jej prihováral novým menom - ľalia (čistá a biela) - a ona sa začala modliť, aby v nej Pán obnovil panenstvo, to panenstvo, ktoré ju otvorí pre zjednotenie s ním.

Spočiatku jej myšlienka o obnove panenstva pripadala absurdná. Pripadalo jej

ťažké predstaviť si svoje telo, ktoré sa po zneužití stalo zdrojom jej depresií, hanby a pokušenia, ako čisté a panenské. Judy, ktorá sa musela vyrovnáť s mnohými zmenami scenára, začala prežívať dôvernú blízkosť a túžbu po jednote a splynutí s Bohom, o ktorých ani netušila, že môžu existovať.

Najväčšie víťazstvo prišlo v deň, keď šla so svojou dcérou kúpiť školskú uniformu. Kým bola dcéra v skúšobnej kabínke, Judy sa pozrela do zrkadla a prvý raz v živote sa jej páčilo, čo v ňom vidí: ženu, ktorá je Bohu drahá, ktorá má ženskú hodnotu a cenu. Judy svoj obnovený vzťah k Bohu opisuje takto:

Raz, bolo to pred niekoľkými mesiacmi, som sa ráno chystala do práce. Čakal ma dlhý deň. Práve som si balila desiatu a v duchu som sa zhovárala s Bohom ako s priateľom. A zrazu som počula, že mi hovorí: „Drahá, ja sa o všetko postarám.“ Už som bola nielen pripravená počuť jeho oslovenie „drahá“, ale aj priať ho srdcom. Som mu drahá! Bolo to také oblažujúce, ako keď manžel ráno zíde do kuchyne a slúbi svojej milovanej polovičke: „Drahá, ja sa o všetko postarám.“ Ruky mi zastali. „Dakujem ti, Pane,“ povedala som vďačne.

Po rokoch tvrdej práce na sebe bola Judy konečne schopná precítiť sladkosť Božej marinády, nasiaknuť dôvernou lásku Boha. Ďalej nemilosrdne odstraňuje všetko, čo by mohlo podmínovať spojenie medzi jej telom a duchom, aby mala neustále priezračne čisté spojenie s Bohom (signál na päť paličiek). V prvom rade si úzkostlivо stráži vlastnú myseľ a srdce. Ako to robí? Napríklad si v televízii vyberá len

tie filmy a programy, ktoré diváka nevedú k takému spôsobu uvažovania, akým o sebe zmýšľajú obete, ani také, ktoré diváka navádzajú na zmyselné chútky. Vrátila sa jej láska k životu i k Bohu. Už dokáže „odovzdať“ svoje deti Bohu, lebo vie, že patria jemu. Postupne sa oslobodzuje - už dokáže priať všetko, čo život prináša, či už je výsledok A alebo B, pretože Pán je jej manžel, s ktorým je spojená v čistej, panenskej jednote. Kresťanská podporná skupina jej pomohla spamätať sa zo zmien v životnom scenári a stretnúť Boha, ktorý ju nielen ochraňuje a obdarúva, ale aj miluje vrúcne ako manžel.

ZÁKLADNÉ PRÍSADY

„Vyprázdnenie“ svojho vnútra, obetovanie a duchovné panenstvo - to sú základné prísady Božej marinády, ktorá dokáže preniknúť až do našej najhlbšej podstaty. Ale dovolíme, aby naše srdce, city, pamäť - celá naša bytosť - spočinuli v tejto duchovnej realite, budeme schopní povedať: „Nech sa stane čokoľvek, som pripravená priať to s oduševnením.“ A v prípadoch, keď sa život nevyvíja podľa našich predstáv, nebudeme sa pätiť, ani nezostaneme ochromené, ale obetujeme situáciu Bohu. Ak sa slobodne otvoríme pre jednotu s Bohom, pre život v duchovnom panenstve, budeme ďalej rásť a duchovné panenstvo začne byť prirodzenou súčasťou nášho každodenného života. Ale sa tak stane, začneme prežívať zmeny v scenári inak, vdýchneme čistý vzduch duchovného panenstva a každú svätú omšu budeme vnímať s radosťou ako „Boží priestor“ v čase a vo večnosti.

Katrina J. Zeno – nezávislá spisovateľka, autorka mnohých článkov a kníh, ktoré sa v Amerike stali bestsellermi. Katrina je jednou zo svetových prednášateľov na medzinárodných konferenciach na tému Teológia tela Jána Pavla II., z ktorej získala bakalársky titul v odbore Teológia na Františkánskej univerzite v USA.

KEĎ MANŽEL POVIE NA VIANOCE: "ZBOHOM!"

„Prosím! Neodchádzaj!“ - snažila sa do svojich slov vložiť všetko, čo mohla, aby sa stal zázrak. „Nerob scény. To zvládneš!“. Svoje definitívne rozhodnutie spečatil buchnutím dverí. Ostali za nimi vyplakané, opuchnuté oči a beznádej. Bezradne stojí pred bezpečnostnými dverami, ktoré donedávna chránili spoločný rodinný život a spolu s ňou na ne sklamane pozerá šest malých očiek. Kotúľajú sa z nich veľké slzy. „Mami, kam išiel ocko?“. Nevládze odpovedať.

„Za inou tetou.“ - zaznieva hlas najstaršej z nich. „Vráti sa ešte?“

„Určite áno! Ved' si tu nechal svoje veci“, odpovedá opäť najstaršia, aby tým najväčším klamstvom, ktorému sama neverí, zmiernila obavy mladších súrodencov.

Studené, úzkostou stuhnuté ruky, podlamujúce sa nohy. Prosila ho, aby ostal aspoň kvôli deťom. No vedela, že prosí aj kvôli sebe. Doteraz žili spokojne a šťastne. Rozumeli si, aj keď sa občas pohádali. Netušila, že kým s radosťou očakávala jeho príchod z práce, prichádzal od inej. Jediný problém, ktorý mali, bol, že prestal mať záujem o jej dotyky. Pripisovala to jeho prepracovanosti. Z práce prichádzal vždy veľmi neskoro a do detailov jej opisoval všetky úlohy, ktoré musel splniť. Správal sa k nej milo. A bol veľmi pozorný.

Oznámil jej to celkom nečakane. Chcela zachrániť všetko, čo mohla. Prosila ho, kričala, pýtala sa, vycítala, hľadala argumenty, aby ho presvedčila. Ale márne.

„Naozaj si práve povedal, že preto, že je lepšia v posteli?“, ...nešli jej do hlavy jeho slová. „Len preto?“

„Áno, len preto!“ „To nemôžeš myslieť vážne! Naozaj len preto?“

„Myslím to vážne. Ty si po troch pôrodoch. Už to nie je to, čo to bývalo.“ Myslel to naozaj vážne. V ušiach jej ešte doznievali jeho slová. Nevedela, čo si má o ňom myslieť. Bola v šoku. Doslova.

„Naozaj dokáže vymeniť vlastné deti za inú ženu len preto, že je lepšia ... naozaj povedal "v posteli"?“ Nevládala už ani plakať. Nohy ju nevládali viac niesť. Skízla na dlážku a triasla sa na celom tele. Pokorená, ponížená, bezradná a zlomená. Nevládala vstať, aby upokojila deti. Nedokázala upokojiť sama seba. Zrútil sa jej svet. Neexistovala žiadna sila na svete, ktorá by zastavila jeho kroky...“

Kráčal za ňou. S vianočným darčekom, zabaleným medzi osobnými vecami, s úsmievom na tvári, hrdo a vzpriamene. Tešil sa na večer s ňou. Pre deti tento rok darčeky nemal. Ľudia v okolí si šepkali, že prijala ten najväčší odpad, aký pod stromčekom mohla nájsť.

Je to už rok. Ocko sa pre veci nevrátil. Deti si opäť zdobia stromček iba s maminkou. Ešte stále berie lieky. Ešte stále potrebuje pomoc.

Aj také sú Vianoce. Pre niekoho šťastné a veselé, pre niekoho smutné.

-petrajureckova.blog.sme.sk-

AJ ZA HLUČNÝ ŽÚR MÔŽETE

PRÍŠT O PRÍDAVKY NA DETI

Mnohé deti ubližujú svojim spolužiakom či učiteľom. Nedabajú o to, či niekoho nepohoršia, alebo nerušia nočný pokoj. Už aj za takéto správanie môžu prísť rodičia od februára o príavky.

Od februára by malo rodičom viac záležať na tom, ako sa ich dieťa správa. Môže to totiž ovplyvniť ich finančnú situáciu. Úrad práce im môže zobrať príavky.

Ak dieťa spácha priestupok, úrad práce odoberie príspevok rodičovi a na tri mesiace určí osobitného príjemcu.

Osobitným príjemcom môže byť obec. Obecný úradník, ktorý to bude mať na starosti, rozhodne, čo za 23,52 eura dieťaťu kúpi či zaplatí.

Ak sa bude dieťa počas troch mesiacov správať slušne, úrad práce začne opäť vyplácať príavok rodičom.

No ak sa opäť dopustí priestupku, úrad práce rodičom príavky odoberie na najmenej tri mesiace úplne. To znamená, že ani obec nebude môcť za príavky dieťaťu nakúpiť potrebné veci.

Pritom o príavky za spáchanie priestupku prídu aj rodičia malých detí, ktoré ešte nedovŕšili 15 rokov, a teda nie sú priestupkovo zodpovedné a zvyčajne vyziazeni bez trestu. Ministerstvo práce už rokovalo o spolupráci s Prezídiom Policajného zboru.

Prinášame prehľad toho, za čo môžu pri spáchaní priestupkov prísť rodičia o príavky.

(1) Ak dieťa neposlúchne výzvu verejného činiteľa, napríklad policajta pri výkone jeho právomoci.

(2) Ak si vaše deti spravia žúr a susedia nahlásia políciu rušenie nočného pokoja.

(3) Ak sa vaše dieťa na verejnosti správa nevhodne a vzbudí verejné pohoršenie.

(4) Ak dieťa niekto prichytí, že robí neporiadok na verejných priestranstvách, sprejuje budovy, ale aj vtedy, ak na zastávku autobusu vylepí plagáty či reklamné oznamenia.

(5) Ak niekto prichytí a nahlásí, že vaše dieťa úmyselne poškodilo, znečistilo alebo odstránilo, či zakrylo turistickú značku alebo iné orientačné zariadenie.

(6) Poruší podmienky určené na ochranu verejného poriadku pri konaní kultúrnych podujatí alebo na miestach určených na rekreáciu alebo turistiku.

(7) Nájdu uňho na verejne prístupných miestach chladné zbrane, najmä dýky, bodáky a šable či iné predmety, ktorými možno ubližiť na zdraví (okrem prípadu, že ho má ako súčasť historického alebo národného kroja). A zároveň, ak možno z okolnosti prípadu alebo správania osoby usudzovať, že sa majú použiť na násilie alebo hrozbu násilím.

(8) Ak si vaše dieťa spraví ohňostroj či bude používať petardy v rozpore so všeobecne záväznými právnymi pred-

pismi alebo návodom na ich používanie.

(9) Priestupku sa dopustí aj dieťa, ak úmyselne spôsobí škodu na cudzom majetku krádežou, podvodom alebo zničením.

(10) Ak vaše dieťa niekoho urazí, napríklad svojho učiteľa či spolužiaka. Alebo ak si z neho bude robiť posmech.

(11) Priestupok pácha dieťa aj vtedy, ak inému z nedbanlivosti ublíží na zdraví.

Oči sú na tvári nesporne najzaujímavejšie, a preto je potrebné venovať ich líčeniu osobitnú pozornosť. Vychádzame z poznatku, že ideálna poloha očí je, ak sa medzi vaše dve oči zmestí ešte jedno rovnako veľké oko. Potom vieme rozlíšiť, či sú naše oči príliš blízko, ale ďaleko od seba a prispôsobiť tomu svoj make up.

OČI BLÍZKO SEBA:

OČNÉ TIENE:

- oči opticky oddialime zvýraznením vonkajšieho kútika tmavším tieňom,
- vnútorný kútik naopak presvetlím svetlým tieňom.

OČNÁ LINKA:

- smerom k vonkajšiemu kútiku sa rozšíruje.

OČI ĎALEKO OD SEBA:

OČNÉ TIENE:

- tmavším tieňom zvýrazníme vnútorný kútik, vonkajší kútik nezvýrazňujeme.

OČNÁ LINKA:

- ak vnútorný kútik zvýrazníte tmavšou ceruzkou, oči opticky priblížite.

VYPUKLÉ OČI:

- majú veľkú a výraznú pohyblivú časť viečka,

- cieľom je oko opticky zmenšiť .

OČNÉ TIENE:

- použijeme tmavší tieň na celú časť po-

(12) Ak sa dieťa úmyselne m vyhráža ujmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

-*rag*- Pozn.: Spracované podľa zákona o priestupkoch. Ide o vybrané priestupky.

hyblivého viečka, smerom k obočiu rozotrieme dostratená, pod obočie zvolíme jasnejší odtieň.

OČNÁ LINKA:

- hrubšia na hornom viečku - predĺžime ju nad vonkajší okraj viečka a rozotrieme dostratená či dymovým líčením,
- spodná linka v tmavšom téne,
- riasenka hnedá, nie čierna.

MALÉ OČI:

OČNÉ TIENE:

- svetlé, perleťové tiene pod obočie, vonkajšie kútiky zvýrazníme a smerom do stredu ich zjemníme,
- môžeme použiť trblietky.

OČNÁ LINKA:

- rozotierame dostratená,
- biela linka na spodnom viečku oči opticky väčšmi otvorí, nepoužívame čiernu linku a tmavé farby - oko by sa opticky ešte zmenšilo.

VEĽKÉ OČI:

OČNÉ TIENE:

- tmavšie

OČNÁ LINKA:

- výrazná tmavá olivová, až čierna, orámuje ňou oko a pre prirodzený efekt ju jemne rozotrieme,
- nepoužívame svetlú linku a svetlé farby - oko by sa opticky ešte zväčšilo.

OVÁLNE OČI:

OČNÁ LINKA:

- mäkká, kajalová okolo celého oka tesne vedľa rias a na spodnom viečku, môže byť aj vnútorná.

HLBOKO ZAPADNUTÉ OČI:

- sú hlboko posadené v očnej jamke, preto skoro nevidno pohyblivú časť viečka

OČNÉ TIENE:

- svetlý tieň na pohyblivú časť viečka ju zvýrazní a zväčší,
- lesklé tiene, glitre (trblietky) v svetlom tieni,
- lom oka (*miesto, kde sa pohyblivé viečko stretáva s nepohyblivým, pozri. red.*) je

výrazný, nie je vhodné ho zvýrazňovať ešte viac.

OČNÁ LINKA:

- horné viečko orámujeme tenkou tmavou čiernou,
- spodnú linku zas hnedou, prípadne šedou,
- na vnútornú kútku použijeme bielu.

PREVISNUTÉ VIEČKA:

- oči sú nevýrazné

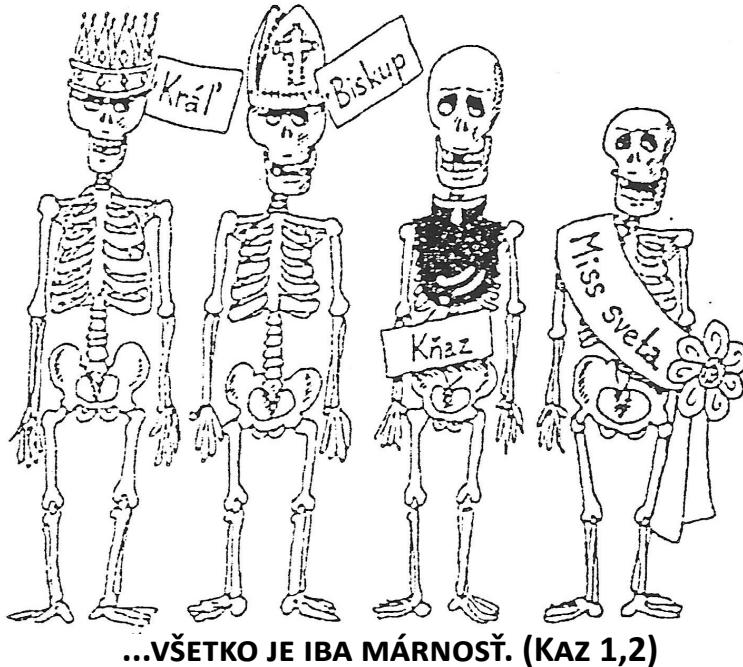
OČNÉTIENE:

- tmavý tieň nanesieme do lomu vo vonkajšej časti, kde viečko prevísa, i na časť nepohyblivého viečka, tieň ďalej predĺžime k vonkajšiemu kútku (prevísajúca oblasť nebude taká zreteľná a vytvorí híbku - to, čo prevísal, bude op-ticky pozdvihnuté).

OČNÁ LINKA:

- v tomto prípade ju nepoužívame (len maškaru)

-Alžbeta Tešedíková-

ZVON

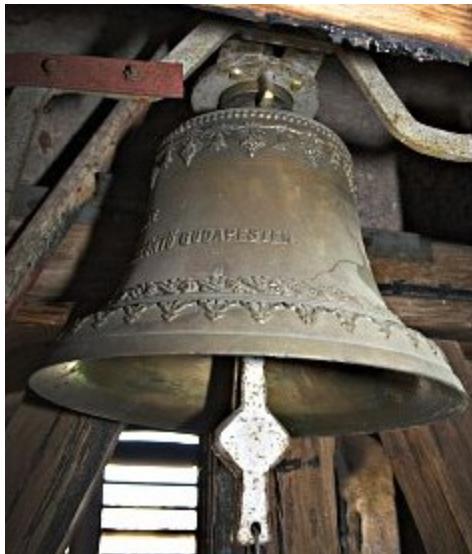
„Milý arcibiskup, pošli nám zvon,“ písal pred rokmi viedenskému kardinálovi muž zo psychiatrickej kliniky.

Zvon, ktorého bim-bam tento muž tak nástojčivo očakáva, má zvuk, ktorý môže človeka, akokoľvek obohnaného múrom, strhnúť so sebou do diaľok a výšok Boha, do života v plnosti.

Dnes v mestách len zriedka počuť zvony. Ich hlahol pohlcujú mury výškových budov. Dokonca ani Pummerino, zvon obor Svätoštefanského dómu vo Viedni, nie je dodáleka počuť. A v mnohých častiach mesta Salzburgu počuť mocné zvony dómu zreteľne menej ako cenganie ma-lých zvonov kapucínskeho kláštora nad mestom. Inak je to na dedinách, kde ľudia aj dnes na zvony počúvajú a prinášajú veľké materiálne obe-ty, aby zvonica kostolnej veže nebola sirotou.

„Vivos voco, mortuos plango, tulgura frango,“ hovorí staré pore-kadlo o zvonoch: „Živých zvolávam, mŕtvyh oplakávam, búrky rozhá-ňam.“ Búrky sotva dnes ešte rozháňajú zvony. Kanóny proti ľadovcu a iné prebrali túto úlohu. Oplakávať mŕtvyh je však aj dnes službou, ktorú konajú zvony, a mnohých ľudí to pohýna prispeť na nové zvony. Melódia všetkých zvonov vo vidieckych farnostiach sprevádza smútočný sprievod na cintorín.

Zvony chcú a majú však v prvom rade žijúcich zvolávať k modlitbe a bohoslužbe. Od siedmeho storočia zvonia ráno a večer a pozývajú na modlitbu. Neskôr pribudlo zvonenie napoludnie. Zvony boli teda viac ako len hodinkami chudobných ľudí. Napomínali a volali k modlitbe. Ľu-dia, ktorí sa

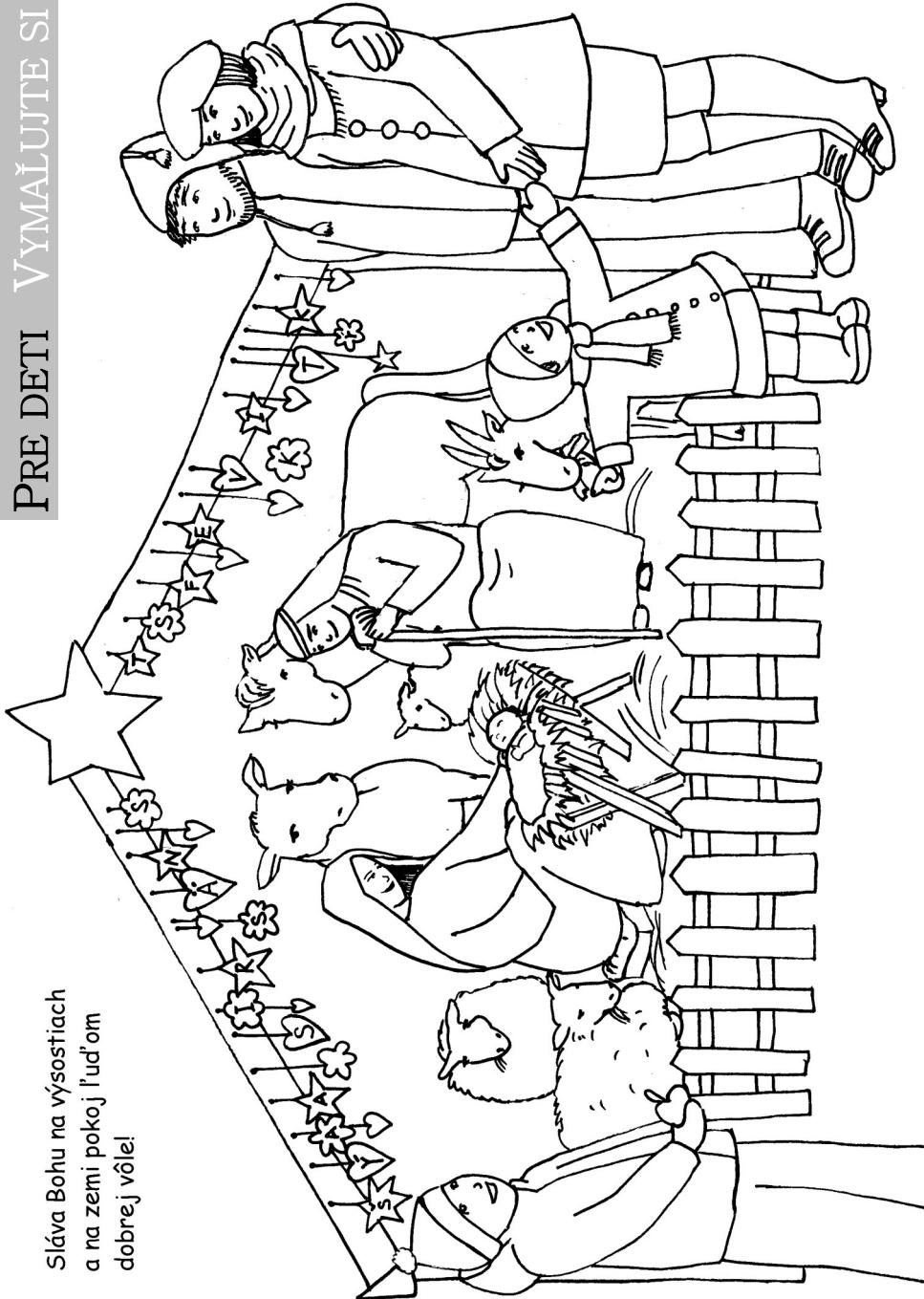

nemodlia, nepotrebujú zvony a často ich ani nechcú počuť. Médiá v posledných rokoch tu a tam referujú o procesoch, ktoré viedli susedia starých i nových kostolov proti zvneniu, najmä rannému.

Zvony zvolávajú zvlášť k bohoslužbe, k sláveniu Eucharistie. Sú poslami výzvy Kristovej zo Zeleného štvrtku: „Toto robte ... na moju pa-miatku“ (1 Kor 11, 25). Kto má uši na počúvanie, počúva. Kto má nohy na chodenie, ide. A koho telo i duša má hlad, príde. Pre mnohých ľudí zvonia zvony, pravda, nadarmo. Správne nechápu, čo sa v bohoslužbe slávi. Tak kde tu aj zvonári sú akoby unavení. Zvonia zriedkavejšie. Neraď im je už ťažko pravidelne stlačiť čo len gombík na elektrickom zariadení. Miništranti, ktorých pri návšteve malých vidieckych kostolov neraz spozorujem, ako horlivovo s červenými tvárami zvonia, na zvono-vých povrazoch ich to vynáša hore-dole, nie sú - tak dúfam - posled-nými mohykánmi, ale predvojom ľudí, ktorí na staré znaky aj na zvony nebudú zabúdať a budú im chcieť znova porozumieť. -Egon Kapellari-

PRE DETI VYMAĽUJTE SI

Sláva Bohu na výsostiah
a na zemi pokoj l'ud'om
dobrej vôle!

- Štyri etapy života muža: Veríš na Mikuláša. Neveríš na Mikuláša. Robíš Mikuláša. Vyzeráš ako Mikuláš.
- Úvaha: Ked' pijeme na zdravie, nemala by to hradíť zdravotná poistovňa?
- Jožko sa pýta na Štedrý deň rodicov: „Určite mi toto všetko priniesol Ježíško?“
Mamička na to: „Áno, a kto iný?“
Jožko sa zamračí: „A čo mi teda dáte vy?“
- Ako sa volá človek bez ľavého oka, bez ľavého ucha a bez ľavej ruky? All right.
- Robí vaša dcéra nejaký šport? Samozrejme. Pláva v matike, prelieza z fyziky, občas si skočí na rande a každý deň si zo mňa strieľa!

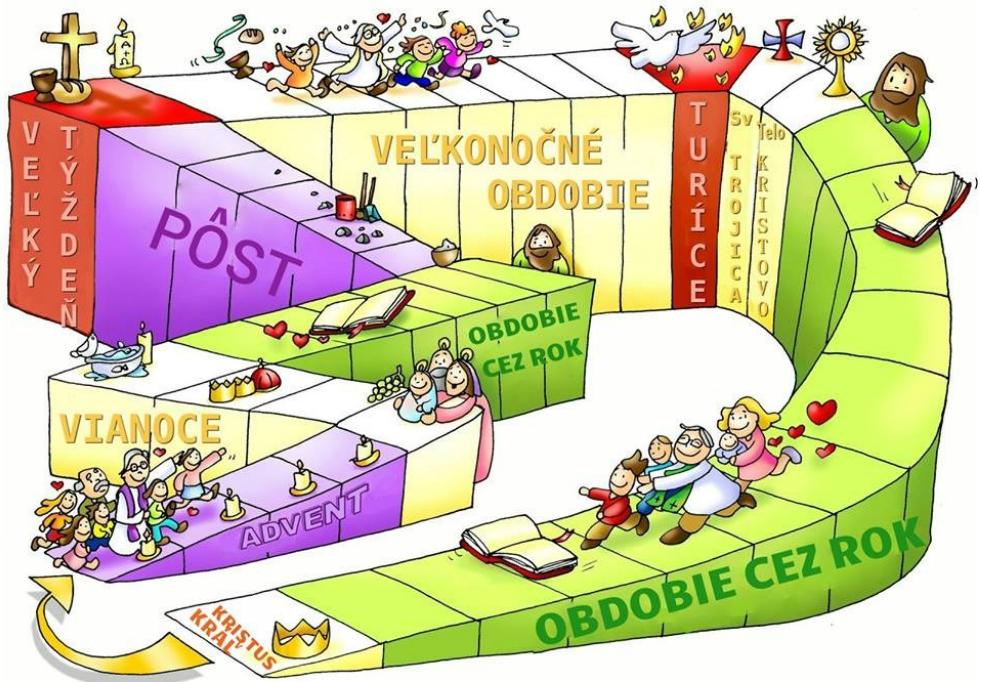

S U D O K U

		8	4	2		7	5	
3					5		2	
		5			7		1	6
7		3		9			8	
6			3		1			9
	1			6		5		4
2	3		1			8		
	4		6					7
	7	9		4	3	1		

Mriežku treba vyplniť tak, aby každý štvorec 3x3 obsahoval čísla od 1 po 9. Čísla sa nemôžu opakovať. Na riešenie nie sú potrebné žiadne matematické vzorce ani výpočty, stačí len logicky uvažovať.

LITURGICKÝ ROK

BUĎTE ŽIVÝM PREJAVOM BOŽEJ DOBROTY. NECH JE: LÁSKA-VOST VO VAŠEJ TVÁRI, NEŽNOSŤ VO VAŠICH OČIACH, LÁSKA VO VAŠOM ÚSMEVE, VLÚDNOSŤ VO VAŠOM POZDRAVE.

-MATKA TEREZA-

Pomôžete nám dostavat' DOM NÁŠHO SPOLOČEN-STVA? ĎAKUJEME!

**Názov účtu: Rímskokatolícka Cirkev
Farnosť Červeník, č.ú.: 20297905/6500**

Nasledujúce čísla vždy budú obsahovať prílohu LISTY RODIČOM, ktorú si môžete vložiť do zakladača.

www.cervenik.fara.sk, kontakt: 0905 947 655 E-mail: kyskam@gmail.com

